

Izvor: [Ukoliko Crna Gora nesto ubrzo ne preduzme, Cijevna bi mogla biti izgubljena u nepovrat](#)

Postavljeno na sajt: 01.07.2019. 09:05

Preuzeto sa sajta: <http://www.greenhome.co.me/>

Datum preuzimanja: 05.15.2021 17:14:46

Ukoliko Crna Gora nesto ubrzo ne preduzme, Cijevna bi mogla biti izgubljena u nepovrat

Podgorica, 29.06.2019. - Predstavnici Green Home su danas tokom terenske posjete rijeci Cijevni u prekogranicnom dijelu sa Albanijom svjedocili intezivnim radovima na izgradnji hidroenergetskih objekata. Rijec je o dvije hidroelektrane ozbiljnih kapaciteta, gdje je jedna u gornjem toku (Cijevna Selcanska) zapoceta prema podacima sa informativne table 15. maja 2019. godine, cija izgradnja ce trajati 24 mjeseca i ukljucuje dva glavna vodozahvata i nekoliko dodatnih preusmjerenja pritoka. Druga hidroelektrana nizvodno, koja je u finalnoj fazi razvoja (naselje Tamara), koristi protocnu tehniku bocnog zahvatanja voda, koja se koristi za vece hidroelektrane od 5-10MW instalisane snage i vece. U postavljene cijevi promjera oko 130cm, na duzini oko 2,3km i vise zapremina vode iznosi oko 3000m³ vode, sto ce i tokom vodnog perioda zahvatati gotovo svu kolicinu vode iz Cijevne (prosjecni visegodisnji proticaj na mjernoj stanici Trgaj iznosi 24,9m³/s). Ovdje nisu ukljucene mHE na drugim pritokama, poput Cijevne Vuklitske, koje dodatno multiplikuju uticaje na donji tok Cijevne.

Porazavajuca je cinjenica da nadlezna ministarstva i strucne institucije Crne Gore, nakon godinu dana, ne zele da pokrenu ozbiljne postupke na medjunarodnom nivou a protiv albanskih institucija koje otvoreno krse propise o prekogranicnim uticajima na zivotnu sredinu i informisanju javnosti. Vlada i resorna ministarstva iako imaju sve mehanizme u rukama - polazeci od mogucnosti iniciranja medjunarodne arbitraze u skladu sa Okvirnim Sporazumom o vodoprivrednim odnosima izmedju Crne Gore i Albanije, otvaranja slucaja ispred Sekretarijata Energetske Zajednice ili slucajeva ispred Sekretarijata Bernske ili ESPOO Konvencije.

Podsjećamo da je Green Home, na Ministarskom sastanku o prelasku drzava Zapadnog Balkana na cistu energiju, u februaru 2019. uputila otvoreno pitanje predstavniku Ministarstva Infrastrukture i Energije Albanije o razvoju malih HE na Cijevni, na sta smo dobili odgovor da su svi radovi obustavljeni jer je dokumentacija za projekte bila nedostatna, te da ce procjene uticaja ovih zahvata na zivotnu sredinu jednom kad budu uradjene, biti poslate Crnoj Gori. Informacije do danas nismo dobili, dok radovi ne staju. Cijevi su vec ukopane u koritu rijeke, postavljene na nosece mostove, betonirani zahvati i brana, te se izvode radovi na masinskoj zgradi nakon cega ce se rijeka konacno ucijeviti.

Očekujemo od Vlade Crne Gore da organizuje hitnu stručnu posjetu terenu, pokrene međunarodnu arbitrazu i iskoristi sve druge mehanizme koji su joj na raspolaganju kako bi se spriječili i sveli na najmanju moguću mjeru uticaji koje će mHE donijeti zasticenom području Cijevne u Crnoj Gori. Od izuzetne je važnosti pristupiti hitnom utvrđivanju hidrološkog, fizicko-hemijskog i ekološkog nultog stanja rijeke Cijevne na najuzvodnijem dijelu kao referentnog stanja za monitoring osjetljivih podzemnih i površinskih voda, kojima sa isusivanjem dijelova rječnog korita prijete nestanak.